

Auto: profesionāļa padomi

VITOLDS ŠŅEPS,

inženierzinātņu doktors,
Autotransporta institūta docents,
sporta meistar autosportā –
speciāli Manam Īpašumam

Pēc ilgas braukšanas ar lielu slodzi – jāpadarbina brīvgaitā

Ir dzirdēts, ka pēc garāka brauciena uzreiz nevajadzētu izslēgt aizdedzi, bet gan 2–3 minūtes padarbināt tukšgaitā, jo citādi motora metālā rodoties kaut kādi palielošiem spriegumi, kas ir kaitīgi metālam. Vai tā ir?

Jebkurā gadījumā, ja mašīna ir bijusi ļoti lielā slodzē, uzreiz nevajadzētu izslēgt aizdedzi, – vajadzētu pāris minūtes padarbināt ar mazāku slodzi un tad izslēgt. Jo citādi motora detaļās var rasties lieli siltuma radīti spriegumi.

Tāpat kā metāla krāsnis: kad stipri sakurināta krāsns sāk atdzist, ir dzirdami visādi krakšķi, – tos rada spriegumu maiņa un arī termiskās deformācijas.

Protams, ja pēc garāka brauciena ar lielu slodzi iebraucat pilsētā un kā-

du laiku paripināt tā lēnāk, tad gan aizdedzi var slēgt arī uzreiz pēc apstāšanās.

Ja ir automātiskā pārnesumkārbā:

1) reizē ar eļļu jāmaina filtrs

Automātiskajās pārnesumkārbās eļļas mainīšanas periodiskums – apmēram 50 tūkstoši km. Bet, ja eļļa ir tumša (jābūt sarkanai), tad noteikti jāmaina arī agrāk. Bet ko bieži neievēro – mainot eļļu automātiskajā kārbā, vienlaikus vajadzētu mainīt filtru kārbā. Ir kārbas, kurām ir tikai sietiņš, bet ļoti daudzām ir papīra elements. Un tas ir jāmaina. Ja to nemaina, tad kārbā sakrājas deguma elementi, filtrs aizsērē un galarezultātā eļļu gan nomainām, bet kārbu varam sabeigt tikai tāpēc vien, ka filtram cauri neiet eļļa.

2) eļļas līmenis kārbā jāpārbauda, motoram darbojoties

Un vēl kas jāievēro. Eļļas līmeni pārnesumkārbā vajag pārbaudīt tad, kad motors strādā. Nevis motoru apturam un skatāmies: eļļas ir pietiekami vai pat par daudz. Līdzko motors sāk darboties un kārbā visi mehānis-

mi sāk funkcionēt, eļļas līmenis kārbas karterī samazinās, jo visa sistēma tiek piepildīta ar eļļu.

3) "šlepēt" – tikai neitrālajā un ...

Automātiskajām pārnesumkārbām ir burts "P" (parking), tas ir, stāvēšanas režīms. To vajag svēti ievērot. Ja mašīnu gribētu šlepēt (vilkt), tad nekādā gadījumā, svirai esot "P" stāvoklī. Ja ir stāvoklī "P", tas ir apmēram tāpat, kā tad, kad ratu noturēšanai stāvēšanas laikā riteņu spieķiem cauri izbāž mietu un iedur zemē.

Pozīcijā "P" tāpat nedrīkst nekādā gadījumā slēgt, ja auto ir kustībā.

Daudzas firmas iesaka: vilkt mašīnu ar automātisko kārbu drīkst ne tālāk par 30 km un ne ātrāk par 50 km/st. Jo, ja motors nedarbojas, tad nestrādā hidrauliskais sūknis un pārnesumkārbas elementi netiek eļļoti. Un, ja ātri un tālu vilksim, tad kārbā sajūga diski un bremžu lentas vienkārši sadēgs.

Automašīnām ar aizmugurējo riteņu piedziņu varētu ņemt kardanu, – un tad velc, cik gribi. Veco izlaidumu *Mersedesiem* bija speciāls sūknis, kas, mašīnu velkot ar nedarbojošos motoru, tomēr eļļoja kārbu. **MI**

Autovadītājiem iespēja līdzdarboties likumu izstrādē

No 14. augusta Ceļu satiksmes drošības direkcijas (CSDD) mājas lapā katrs interesents var līdzdarboties objektīvu un patiesi efektīvu likumdošanas aktu izstrādē.

Apmeklējot Interneta adresi www.csdd.lv, iespējams iepazīties un paust savas domas par Ministru kabineta noteikumiem, kas jāizstrādā, lai jaunais Ceļu satiksmes likums (CSL) un grozījumi Administratīvo pārkāpumu kodeksā (APK) varētu sākt funkcionāli darboties. Projekts tapis sadarbībā ar Satiksmes ministriju un pieejams arī ministrijas mājas lapā www.sam.gov.lv

Projekta ietvaros, piemēram, iespējams iepazīties ar soda punktu projektu un izteikt savu viedokli par punktu piemērošanu konkrētiem pārkāpumiem. Tāpat iespējams paust savu viedokli par nepieciešamiem uzlabojumiem Ceļu satiksmes noteikumos, autovadītāju apmācības sistēmā, transportlīdzekļu tehniskās apskates noteikumiem, autoceļu uzturēšanu un citiem jautājumiem.

APK un jaunais CSL stāsies spēkā

vienlaikus – 2004.gada janvārī. Šie dokumenti ir savstarpēji saistīti un padara ar likumiem un noteikumiem reglamentēto ceļu satiksmes drošības ietekmēšanu un uzraudzību efektīvāku. Tie nodrošinās ievērojami lielāku objektivitāti satiksmes noteikumu pārkāpēju sodīšanas sistēmā. Tāpat, stājoties spēkā jaunajiem normatīvajiem dokumentiem, autovadītāji būs vairāk pasargāti no atsevišķu ierēdņu patvaļas un Ceļu satiksmes noteikumu un APK interpretācijas iespējām.

Ņemot vērā, ka tas tieši iespaidos ikvienu satiksmes dalībnieku, CSDD aicina visus ieinteresētos paust savu viedokli vai izteikt priekšlikumus.

Grozījumus APK un CSL sagatavojusi CSDD, bet katru no dokumentiem gatavo atbildīgā ministrija. Neliela daļa no normatīvajiem dokumentiem jau izstrādāti projekta stadijā, citi tiek gatavoti. Par katru no tiem interesenti ir aicināti paust savu viedokli. Cilvēku izteiktās domas un ieteikumi tiks ņemti vērā šo dokumentu izstrādē.

Ceļu satiksmes drošības direkcija

AUTO

Mans Īpašums

18. 2003

46